

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 46.

V Ljubljani, v ponedeljek 25. februarija 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 24. februarija.

Rudarske podporne blagajnice.

Glavna razprava o teh blagajnicah bila je v petek dovršena. Govorilo je na obeh straneh pet govornikov, razun njih pa tudi še minister grof Falkenhayn in poročevalec Bilinski.

Med levičarji bil je najvažnejši govornik poslanec Bärnreither, ki se je že v odseku zanimal za to stvar in je bil izdelal tudi poseben načrt dotičnega zakona, ki ga pa odsek ni maral sprejeti, ker se naslanja na vsa drugačna načela, kakor dotični vladni predlog in načrt poslanca Bilinskega.

Bärnreither je namreč priporočal dvojne blagajnice, ene za slučaj bolezni, ene pa za slučaj onemoglosti. Bolniška blagajnica naj bi se osnovala v vsakem kraju, kjer je kak rudnik. Za dosmrtno preskrbovanje onemoglih ali ponesrečenih in njihovih družin naj bi se pa združilo več okrajev ter osnovalo eno blagajnico. Rudarske podporne blagajnice obstoje že sedaj, ali nekatere so tako slabo vravnane, da nikakor ne bi mogle zadostovati vsem zahtevam, zlasti v slučajih kake večje nesreče ne. Ako bi se premoženje vseh obstoječih blagajnic v eno samo zložilo ter se tej združeni blagajnici naročilo skrbeti za vse potrebščine, ki jih imajo rudarji pravico tirjati, bi po zavarovalno-tehničnem računu v ta namen potrebni glavni primanjkovali 28 milijonov goldinarjev. Pri sestavi novega zakona treba je bilo toraj skrbeti tudi za to, da se ta primanjkljaj primerno poravnava, ne da bi uboge rudarje to prehudo prijelo. In ravno v tem oziru se bistveno ločijo predlogi, izmed katerih se je imel obrtni odsek za enega odločiti.

Bärnreither si v tej zadevi ni dosti glave ubijal; rekel je, naj vlada prevzame dotični primanjkljaj in vsako leto dodaje, kar bi rudarskim blagajnicam primanjkovalo. Ali to načelo bi bilo jako nevarno; ako bi še vlada podpore dovoljevala

rudnikom, prišli bi drug za drugim razni stanovi, ter bi z enako pravico zahtevali podpore za se, ker so pred zakonom vsi enaki in bi ne bilo prav podpirati ene, drugih pa ne. Zato je vlada odločno odrekla vsakatero državno podporo.

Ali tudi to ne bi dosti izdalo, kar je vlada v podporo nezadostnih blagajnic predlagala. Priporočala je namreč, da naj se obrnemo do milosrčnosti rudniških posestnikov in jih prosimo blagovoljne podpore. To bi bilo sicer lepo in krščansko, pa bi le malo pomagalo, nekateri posestniki bi morda kaj dali, nekateri pa morda prav nič in ubogi rudarji bi morali s svojimi krvavimi žulji podpirati svoje bolne ali onemogle tovariše.

Bilinski je toraj zavrgel tudi ta predlog ter nasvetoval tako-le: Blagajnice za bolne rudarje naj se osnujejo čisto iz nova za vsak kraj posebej, kakor so se v enak namen osnovali bolniške blagajnice za delavce sploh. Za podporo onemoglih in ponesrečenih rudarjev in njihovih družin naj se pa porabijo že zdaj obstoječe blagajnice, ki bodo dotičnim zahtevam že zaradi tega veliko laglje ustrezale, ker jim ne bode treba več podpirati bolnikov, ki bodo dobivali podporo iz bolniških blagajnic. Da bodo pa še laglje shajale, priporoča Bilinski, naj v te blagajnice odslej ne plačujejo samo rudarji, ampak tudi rudniški posestniki. Ako morajo namreč obrtni posestniki za svoje delavce plačevati v zavarovalnici proti nezgodam, zakaj bi enake dolžnosti do svojih delavcev ne imeli rudniški posestniki? Ti doneski bi znašali kakor pri zavarovalnicah proti nezgodam 0,9% zaslužka, ki ga plačujejo delavcem in ki znaša v vsem skupaj 34 1/2 milijona gld.

Pa tudi v tem slučaju bi se utegnulo primeriti, da bi kaka rudarska blagajnica ne mogla vsega plačevati, kar bi bila dolžna, zlasti ako bi pri večjih nesrečah ponesrečilo se ali onemoglo več delavcev, katerim bi bila plačevati dosmrtna pokojnina, ali katerih ostale družine bi bilo treba preskrbljevati. Za take slučaje priporoča Bilinski osnovo centralnega rezervinega zaklada, iz katerega bi se potrebna pod-

pora dajala blagajnicam, ki bi s svojimi dohodki ne mogle shajati. Po zagotovilu zavarovalnega tehnika dvornega svetnika Kaana bi se na ta način v nedolgem času poravnal prej omenjeni primanjkljaj obstoječih rudarskih blagajnic, da bi se rudarjem ne bilo treba bati, ako bi katera blagajnica sama ne mogla zmagovati vseh svojih plačil. Iz teh razlogov odločil se je obrtni odsek za predlog Bilinskega, kateremu je tudi vlada pritrdila, ter njegov načrt zbornici priporoča v sprejem.

Levičarji so hoteli načrt Bärnreitherjev predložiti kot predlog manjšine obrtnega odseka, pa so se vendar zopet premislili in to opustili. Pač pa je Bärnreither pri glavni razpravi poudarjal svoja načela ter se zlasti protivil centralnemu rezervnemu zakladu, češ, da ta reč ni še dovolj jasna, naj prej še rudniški posestniki povedo svoje misli in naj se zaradi tega posebna razprava še malo odloži.

Tudi drugi levičarski poslanec Mauthner govoril je v tem smislu in poudarjal, da bi bilo za podporo pešajočih blagajnic napraviti poseben zakon. Minister grof Falkenhayn, poslanca Szecepanowski in Krofta pa poročevalec Bilinski so se njima nasproti krepko potegovali za nasvetovani načrt in priporočali nadrobno razpravo, kateri se pa tudi levičarji niso upirali. Ker se pa te dni na Dunaji in po Češkem vrše shodi rudarskih društev, pritrdila je zbornica prošnji levičarjev ter posebno razpravo za nekaj dni odložila. Vršila se bode morda v terek in sredo, v četrtek pa se prične budgetna razprava, ako bodo rudarske blagajnice dotlej dovršene.

Prihodnja seja bo jutri, vendar so na dnevnem redu le manj važne reči.

O slovenskem šolstvu na Koroškem.

(Konec.)

Gosp. glavar se obrne k gosp. Wuttiju in reče: „Vi ste podpise oskrbeli, kdo je torej to poslednje ime podpisal?“ — Wutti pravi: „46 pod-

LISTEK.

Oče in hči.

Otok je vás z lepo cerkvijo in velikim prostorom okrog.

Tam je bil somenj. Solnce se je jako nagnilo. Sejmarji so se močno pobrali domov.

Pod staro lipo, ki je bila najbolj oddaljena od cerkve, točil je vino zgovoren mož, krčmar Jozel. Imel je dobro kapljico, pa ni bilo več mnogo pivcev. Pri mizi v kotu je sedel samo raztrgan berač, imajoč malo mero pred seboj. Pil je božji dar, ki mu ga je dal Jozel. Dobro kupčijo je imel, zato je bil radodaren. Pa prisedla sta še star kmet in mlada deklica. Iz vsega se je dalo sklepati, da je njegova hči. Bila je rudečega obraza, belih rok, njeno čelo je razodevalo ponos, sploh se je kazala gosposko. Le včasih se je ozrla na očeta, večkrat pa je pogledala na berača. Nemirna je postajala...

Izmej množice se pririne mož srednjih let, visok in suh. Pozdravi pivce, pokliče vina in reče pivcema:

„Oče Ljube, Metka, dolgo sta me čakala“ —
Kmalu sta bila moža v živem pogovoru. Dekle pa je gledalo pred se, ščipalo bel kruh na mizi in

ga devalo po drobtini med zobe. Nazadnje pa je prišlec zapazil, da soseda nič ne pije. Natočil je kupico do vrha in dejal:

„Metka, kaj da ne piješ? Pij, pij!“

In podal jej je kupico v roko. Ona je malo odpila. Tisti čas se je skrivaj ozrl na berača...

„Zakaj bolj ne piješ, Metka?“

„Ne morem, nisem žejna.“

„Ko postaneš moja žena, boš morala biti žejna.“

Ozrla se je vanj, toda le za hip. Tudi je on precej začel z njenim očetom govoriti. Ni pomislil, kaj je bil rekel.

Lehni zaničljiv smehljal se je prikazal na dekličinih ustnicah. Oče je opazil to. Nevoljno jo je pogledal. Njegov mlajši tovariš ni videl ničesa.

Zopet sta se utopila v pogovor. In dekle je pogledalo od strani soseda in prebledelo. Nepremakljivo je zrla na svilnato ruto, ki jo je oni imel v suknji. Polovico je je viselo iz žepa.

Posodo so imeli prazno. Stari pravi:

„Mihaljek, plačajmo in odrinimo.“

Rekši je začel iskat po žepih denarja. Privlekel je izpod telovnika dvakrat zamazano rejeno listnico na dan, ali zopet jo je del nazaj. Jezil se je, da denarja ne more najti.

Hči se je obrnila v stran in lica so jej zarudela od jeze in sramote, in govorila je tiho sama zá-se:

„Ko vendar imajo toliko denarja“ —

Med tem je Mihaljek plačeval in plačal za sebe in sopivea.

Odšli so.

Tudi berač se je vzdignil:

„Jozel, Bog ti povrni vsako kapljo stokrat in stokrat in —“

„Dobro, dobro, da bi mi jo le enkrat. Pa še tega ne bode po Muznikovi molitvi.“

„Bom že nekolikokrat vzdihnil“ —

„Še mnogokrat“, odgovarja krčmar, „kedar ti bode prav po tankem prelo, takrat boš vselej vzdihnil.“

„S teboj ne more človek lepe besede imeti“ —

„Mari grdo govorim?“

„Ti si zabavljiv človek.“

Brez vsega slovesa je odšepal berač Muznik po poti, koder so odšli prejšnji trije.

Kmalu dojde starega očanca. S palico je komaj lezel mož. Le-ta ga precej ogovori; kajti berača Muznika so poznali ljudje daleč na okrog.

„Kako je bilo danes s tvojo biro, valjdo dobro?“

„Ej, tako, tako, oče Ostan. Ne smem reči,

pisov sem dobil jaz in potem sem oddal to prošnjo g. Wuhererju; pri njem so se poslednji štirje podpisali. — Gosp. glavar k Wuhererju: „Ste Vi podpisali?“ — Wuherer pravi: „Ne, in jaz tudi ne vem, kdo je njegovo ime podpisal.“ — Gosp. glavar: „No, ker ga nihče ni podpisal, torej se toliko lože prekliče. Je še kateri med vami, ki ni svojega imena podpisal?“ — Franc Golob se oglasi: „Jaz svojega imena tudi nisem podpisal in tudi ne vem, kdaj se je to podpisavalo.“ — Wutti pravi: „V Tvojem stanovanju sem bil, in ker tedaj nisi bil doma, povedal sem pomen te prošnje Tvoji materi in Tvoji sestri, in Tvoja sestra se je potem podpisala. Njej sem tudi naročil, naj Tebi o tej prošnji pové.“ — Gosp. glavar: „Vidim, da so nekateri vendar zadovoljni s sedanjimi šolskimi postavami. In tako je prav; saj slovenskega jezika vam tako nihče ne jemlje, in to mi bote vendar vsi pritrdili, da je za omikanega človeka veliko bolje, ako več jezikov zna, kakor pa če zna samo domači?“ — Neki sodar (kolar) Jos. Mikl se oglasi in pravi: „Saj ravno to hočemo tudi mi, da ne znamo le samo svoj domači jezik, kakor nekateri Nemci, ampak želimo, da znamo tudi svoj pisemski slovenski tako dobro, kakor se moramo nemškega učiti. Spominjam se svojega vojaškega življenja v Dalmaciji l. 1870. Tam sem se prepričal, da tisti Slovenci, kateri smo slovenski brati znali, smo tudi Dalmatince veliko lože razumeli, kakor tisti Slovenci, kateri samo domači jezik znajo. Trdi Nemci pa so bili pravi reveži; še ni dosti, da oni nič slovenskega in nič dalmatinskega*) niso znali, ampak, kar res ni lepo, prepričali smo se tudi, da se trdi Nemci še vojaške nemške komande težje naučijo, kakor tisti Slovenci, kateri količkaj brati znajo. Celó velikokrat se še spominjam, ko sem bil ‚rekrut‘ in je ‚hauptman‘ pri ‚ekserciranju‘ nas ‚komandiral‘ ‚rechts‘ — zraven mene stoječi trdi Nemeč pa se je obrnil ‚links‘, tako da je meni v obraz gledal; in ko je ‚hauptman‘ to videl, zaupil je razjezen: ‚Du, Windišer, spuके dem Stockdeučen ins G'sicht‘, in moral sem trdemu Nemeču v obliče pljunuti.“ — Kmetje so odobraval. Govorili so še nekateri kmetje in tudi g. glavar je še govoril. — H koncu zopet reče gosp. glavar: „Znano je vam, da nemški jezik je tudi ‚Armeesprache‘ (vojaški jezik) — torej tisti, kateri želijo, da šolski pouk tako ostane, kakor je bil dozdaj, vsi tisti naj vstanejo!“ In ker nobeden ne vstane, pa zopet reče g. glavar: „Naj pa tisti vstanejo, kateri po tej prošnji želijo, da bi se skoraj čisto nič nemškega ne učili.“ — Zdaj vstane Wutti, pa stoji le sam. — Gosp. glavar: „Prepričal sem se, da želite imeti šestletno vsakdanjo šolo, v kateri naj bo pouk v prvih treh letih čisto slovenski, z začetkom četrtega leta pa naj se poučuje tudi nemščina tako, da bodo otroci slovensko in nemško dobro brati in dobro pisati znali, po dovršeni šestletni šoli pa naj bi bila tudi nedeljska šola. Ali tako želite?“ — Kmetje pravijo: „Da!“ — Po tem je nadučitelj pisal zapisnik, kakor je gosp. glavar narekoval.

*) To je: hrvaškega.

Op. vred.

Politične pravice delavskih zbornic.

(Iz delavskih krogov.)

Danes izpregovorimo o politični pravici delavskih komor ali zbornic, kajti v soboto zbrala se je na Dunaji enketa, da se posvetuje o uvedbi teh zbornic po raznih kronovinah. Član enkete za uvedbo delavskih zbornic za Kranjsko, krojaški mojster g. M. Kunc, vdeležil se je tudi tega posvetovanja, vendar bi bilo umestno od g. Kunca, ko bi bil pred svojim odhodom na Dunaj vprašal tukajšnje predsednike raznih zadrug, kako oni o tem predlogu mislijo.

Pred vsem, kar se tiče delavskih zbornic, je v tem oziru zadržanje ne samo vlade, temveč i poslancev desnice zlasti gledé Plenerjevega predloga zanimivo. Povodom nekih shodov in sej, v kojih je razpravljajal tekom dveh let zborniški odsek za delavske zbornice, opazili smo nastopno stališče poslancev in vlade nasproti tej delavski napravi:

Poslanec Šuklje, kar se tiče gospodarske strani delavskih zbornic, priznaval je važnost in možnost, seveda premenjenega predloga, a ne tičoč se politične strani, to je delavskih poslancev, kojih pošljejo v državni zbor devet delavske zbornice. Volilno pravico ima pri nas tisti, ki plača vsaj 5 gl. direktnega davka; kdor menj plača, ne sme voliti. Delavec direktnih davkov ne plača, dasi n. pr. prispeva neposrednje z dosti izdatnimi davki v poravnavo državnih troškov, torej bi pa zdaj imel volilno pravico! Kak položaj in pravica za mojstra iz tega pohaja, ki plačuje menj nego 5 gl. direktnega davka in zaradi tega ne sme voliti?

Toda če se odpové mojsterstvu in postane — pomagač, tedaj stoprav zadobi volilno pravico v delavskih zbornicah. V tem je protislovje. In ko bi tudi tacih notranjih protislovij ne bilo — uvažuje prof. Šuklje dalje — treba pomisliti, da se ima podeliti volilna pravica, torej politična, delavskim zbornicam, katere imajo prvotni namen, pečati se z gospodarskimi in socijalnimi vprašanji. Vže pri trgovskih zbornicah se je pokazalo, da tako spajanje dveh različnih smotrov v jedno napravo ne vede k prospešnemu, zaželjenemu cilju.

Dalje se pri kandidatih v trgovske zbornice ne gleda dosti na to, je-li ta ali oni tudi kos svojemu poklicu, temveč merodajno je njegovo politično mišljenje. In niti drugače bi ne bilo v delavskih zbornicah. Zaradi teh pomislekov bil je poslanec Šuklje sicer za ustanovo delavskih zbornic, hoteč pozneje predlagati nekatere predloge, toda bil je zoper to, da bi se iz delavskih zbornic pošiljali poslanci v državni zbor.

Minister trgovine, g. Bacquehem, označil je vsled poziva stališče vlade ter izjavil, da ne priznava potrebe delavskih zbornic, zlasti zaradi tega ne, ker se imajo obrtni nadzorniki pomnožiti in sploh popolniti ta naprava. In konečno je pomisliti, da delavske zbornice mogó postati torišče nepokojnih življev, ki bi imeli take zahteve, katerim ne bi bilo možno ustreči.

Poslanec Jacques (z leve) je proti Šukljeju

In precej je nadaljeval:

„Ali je res, ali ne, da bode Ljube hčer možil? Domá sem slišal. Sin je nekaj pravil.“

„Mogoče, da. Stari lisjak bi jo rad dal, ali dekle ima druge muhe v glavi. In to tudi nič čudnega ni.“

„Zakaj?“

„Pomislite malo, dvajset pa štirideset let. Tako je na svetu.“

„Hm, to ni velikega čuda. Koliko se jih ženi in moží, ki so še bolj narazen.“

„Ne pravim, da je reč nemogoča, in dobro bo za-mé, če bode iz vsega kaj.“

„Kako to?“

„To ni za vsacega. Pa povém vam, da imam tudi jaz pri tem svoj del.“

„Kaj meniš, da sem kakšna baba? Ko si me na to napeljal, sedaj mi povej vse, ali pa bi bil molčal.“

„E, zavoljo tega se ne bova skregala. Še rad vam razložim, samo da ne pride nič pred dnevom na dan. Morebiti mi še kaj svetujete. —“

„Tisto tudi, če je kaj takega.“

(Dalje sledi.)

da je bila slaba. Bolje je, kakor bi hodil od praga do praga.“

Berač se obrne na svojega sopotovalca:

„Oče, vi slabo hodite. Tresejo se vam počasne noge.“

„Kadar jih boš ti imel sedemdeset, še hodil ne boš.“

„Prav pravite; težko, težko jih znam dočakati, ali petinpetdeset jih je vže na mojih plečih.“

Oba sta postala. Ostan šteje na prste in slednjič reče:

„Skoro da bo tako, da, da. Jaz sem spolnil svojih trideset let, ti si bil govedar pri nas. Oj, to je vendar dolgo od takrat.“

„Vse se je premenilo, prijatelj.“

„Vse, vse.“

Obmolnila sta in tiho drug poleg drugega šepala. Moža sta se spominjala mladostnih dni.

Čez nekaj časa izpregovori zopet oče Ostan:

„Kdo so pa oni ljudje pred nami?“

„Ali jih ne poznate? Mihaljek je iz Jelšine, potem Ljube iz Zavôd in tisto dekle za njima je Ljubetova hči.“

„Vidiš, vidiš, tudi oči me zapuščajo. Zdelo se mi je, da bi morali ti trije biti, toda za dobro jih nisem mogel pogoditi.“

poudarjal glavno težišče gledé politične strani v Plenerjevem predlogu.

Demokrat poslanec dr. Lueger svaril je pred okupiranjem delavskih zbornic z nedelavci, naglašujoč, da dokler delavstvo ne bode popolnem po svoji volji, posebno pri volitvah, neodvisno in samostalno, ostane brezvspešno tudi uvedenje delavskih zbornic za zboljšanje razmer delavskega ljudstva.

Poslanec Szecepanovski se ne nádeja mnogo od naprave delavskih zbornic po Plenerjevem predlogu ter pravi, da se bode v njih vzgojevala samo neka delavska aristokracija, katere ne bode móči smatrati za delavsko zastopstvo; sicer je on za uvedenje delavskih zbornic in zastopanje v državnem zboru.

Grof Taaffe izjavil je svoje mnenje in rekel, da ne more še nič gotovega in določnega reči za stran delavskih zbornic, dokler ne bode izročen kak določen dovršen predlog, s katerim bi se strinjali poslanci z leve in desnice vsaj večinoma. Največje zadrege provzročuje zahteva, da bi bile delavske zbornice zastopane tudi v državnem zboru. Ko bode vladi jasno, kake imajo biti te zbornice, in pa osobito, kar se tiče njih poslancev, odgovorila bode kratko: da ali ne!

Poslanec Neusser tudi ne pričakuje velikih koristij od delavskih zbornic in je trdil, da bodo delavce branile samo pred krivicami.

Toliko gledé razprav zborničnega odseka v tej zadevi. Evo, tu imate ta paškvil iz liberalnega predloga Plenerjevega in sodrugov; tu imate glavni politični namen, kateri je levica imela v mislih, kar je priznal poslanec Jacques. Ko bi se po Plenerjevem predlogu ustanovile delavske zbornice, presnovati moral bi se ves volilni red državnozborni, delavcem bi se morala dati splošnja posrednja volilna pravica in ista dovoliti neposredno delavskim zbornicam, dalje bi se morali prenarediti v predlogu volilni okrajji delavskih zbornic po volilnih okrajjih v delegacije: to pa ne bode šlo tako lahko, prej pade ves predlog in še drugi predlogi ž njim gledé uvedenja delavskih zbornic.

Politično pravo, voliti poslance iz delavskih zbornic v državni zbor, ko se oživotvorijo delavske zbornice vsaj istinito za gospodarsko važnost, mora se pri sedanjih okoliščinah smatrati za odloženo, toda ne popolnem kot pokopano.

Misel naša je ta, vlada si ne bode nakopala neprijetnosti, ako dovoli delavskim zbornicam politična prava, toda tudi zbornice delavske mogó nekoliko počakati, da bode vsa zadeva — zrela.

Ne bodo li imeli poslanci, in kar je poglavitno, ako ne bodo imeli delavci toliko političnega dovtipa in razuma, da raje žrtvujejo pravo, voliti poslance v državni zbor iz delavskih zbornic, potem naj pa delavstvo lepo pusti splavati po vodi nádejo, da jim vlada dovoli delavske zbornice. To zaradi tega navajamo, ker je treba, da ne računajo samo politiki v državnem zboru, temveč tudi delavski stan, in to dobro, namreč politično, ako nočejo pokopati delavskih zbornic.

Gledé političnih hib, koje se nahajajo v predlogu poslanca Plenerja, naj delavci vsaj v gospodarskem oziru ne izgube delavskih zbornic! To moralo bi postati gâslo ne samo delavstva, temveč vseh razumnikov in socijologov naših, ki imajo do te zadeve kaj vpliva.

Še jedenkrat ponavljamo: Popustite raje politično pravo delavskih zbornic, ko vidite na vseh straneh toli mržnje do te naprave, toda odjenjati ne smete od uvedbe delavskih zbornic.

Ako bi ináče ne šlo, dajte delavcem zbornice delavske z vsemi gospodarskimi pravicami, da bi jim bilo móči, v njih reševati gospodarske zadeve gledé delavskega vprašanja in ne bojte se, da bi delavci v tem oziru nič ne opravili. Bodite uverjeni, da so delavci v gospodarskem oziru mnogo bolj izurjeni, nego v političnem. Poskusite to in uverite se, česa delavstvo v teh zbornicah dokaže za narodno-gospodarsko delavsko vprašanje. Ne bodite nezaupljivi, dokažite, da je minola doba predsodkov!

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. februarija.

Notranje dežele.

Gospodska zbornica bo imela prihodnjo sejo v petek dne 1. marcija t. l. Na dnevnem redu so: poročilo o vlogah; prvo čitanje postavnega na-

črta o skladiščih; drugo čitanje postave o kmetnem dednem pravu.

„Pesi Hurlap“ pravi, da se toliko časa ne bo podelila služba **pehotnega nadzornika**, dokler nadvojvoda Franc Ferdinand ne bo toliko vojaški izvežban, da bo mogel sam prevzeti ta posel.

Berolinska „Post“ je mnenja, da se bo ogerski opoziciji posrečilo vreči **Tiszo**. Potem bo opozicija prišla na vladno krmilo, razrušila bo najprvo nemško-avstrijsko zvezo, konečno pa tudi dosegla, da se bo Ogerska ločila od monarhije. — „Post“ ima razburjeno domišljijo ter vidi pri belem dnevu strahove.

Vnanje države.

Srbski vladni krogi vedno bolj verujejo, da bo poklicano liberalno ministerstvo z Rističem na čelu. Ristič in njegova stranka sta zadnje dni jako previdno postopala, tako, da se je že iz tega videlo, kaj jima leži na sreci. Radikalec sami bi bili seveda z Rističem zadovoljniji, kakor s sedanjo vlado.

Srbako-bolgarske razprave gledé trgovinske pogodbe so se v resnici začasno pretrgale, in sicer vsled razprtij pri posameznih vprašanjih. Srbija sama vedno prva sili, naj se prično obravnave zaradi pogodbe, potem pa seje nesloga in dela težave s svojo trdovratnostjo pri malenkostnih točkah. Iz Belegrada se je v Sofijo pripeljal bolgarski pooblaščenec Svetkov; vlada mu je takoj dala potrebna navodila in pa ukaz, da se mora nemudoma povrniti v Beligrad. Splošnje se sodi v Sofiji, da ima srbsko postopanje podlago v vplivanju inozemstva, kateremu je na tem ležeče, da prepreči dobre razmere mej obema državama.

Bolgarska vlada je carjigraskemu eksarhu zapretila, da mu bo vzela plačo, ako bo tudi zanj naprej vstrajal v opoziciji zoper njo. — Bolgarski izseljenci so pridobili zopet mnogo poguma vsled Cankove avdijence pri ruskem carju, iz katere sklepa, da namerava Rusija v bolgarskem vprašanju stopiti iz rezerve.

Novi **francoski** minister zunanjih zadev, senator Evgen Spuller, je bil v Gambettovem ministerstvu državni podtajnik zunanjih zadev in v Ferryjevem kabinetu naučni minister. Bil je prijatelj Gambettov, s katerim je skupno ustanovil list „République Française“. V republikanskih krogih velja kot vsestranski izobražen, previden in zmeren državnik. Gledé revanž-politike stoji na oportunistem stališču enako Gambetti, ki je navadno rekel: „Francija ne sme pozabiti izgubljenih provincij, a tudi govoriti ne sme o njih, dokler ne pride ugodni trenotek.“ Celo ministerstvo ima pet senatorjev in pet poslancev; oportunisti so v njem zastopani z osmimi, radikalec z enim članom, to je z Guyotom, Freycinet pa je gledé mišljenja blizo v sredi mej obema strankama. Napačno pa bi oni sodil, ki bi rekel, da je ta kabinet ministerstvo republikanske koncentracije, kajti radikalna stranka je z njim popolnoma nezadovoljna ter njena glasila to tudi naravnost priznavajo, rekoč: „Predsednik Carnot si je brezozirno izpolnil svojo srčno željo, spravil je na krmilo ministerstvo Ferry brez Ferryja.“ Takó pa je novo ministerstvo zopet popolnoma v rokah — manjšine, desničarjev, ki je lahko pri prvi priložnosti vržejo, ako glasujejo z radikalec. — V zbornici in senatu se je prebrala izjava ministerstva, ki pravi: Dobro so nam znane težave, ki nas čakajo, a podporo smo našli v nadi, da ne bode odrekli podpore možem dobre volje, ki se vam predstavljajo s trdnim sklepom izpolnjevati vse dolžnosti, katere nalaga položaj. Dve veliki nalogi ima sedanji postavodajalni zbor še rešiti, predno se razide: proračun za leto 1890 in s pametno politiko zavarovati vspeh svetovne razstave. O drugih važnih predmetih, kot: vojaški postavi, vrše se posvetovanja. Glavni nalog sedanje vlade je pripraviti vsem republikancem, vsem Francozom zdravo podlago za skupno, krepko in odločno delovanje. Kakor hočemo sami biti vestni uradniki, takó budemo strogo postopali zoper napake in malomarnosti. Odločno bomo izvrševali vse naredbe, ki so sposobne ohraniti mir in red; da zavarujemo republiko spoštovanje, zatrli budemo vsak vstajni poskus. — V zbornici je po prečitani izjavi ploskal le centrum. Senat se je kazal prijaznejšega ministerstvu. — Finančni minister Rouvier je zbornici naznanil, da vlada sprejme proračun, kateri je izgotovilo prejšnje ministerstvo. Jutri, vtorek, bo zbornica volila novo proračunsko komisijo. Obravnava o Andrieux-jevi interpelaciji gledé Tonkina se bo vršila prihodnji četrtek.

Italijanska zbornica je pričela dne 20. t. m. razpravo o vladnih predlogih gledé finančnih naredeb. Crispi je vedel, kakov vihar se bo dvignil zoper njega, zato pa niti ni vložil „en bloc“-predloge, marveč vseh sedem predlog posebej; te so: povišanje davka od soli, zemljišnega davka, meničnega davka, davka od mere in teže, od poslopij, tovarniških znamk in od pohištva. Ministerstvo se pač boji staviti zaupno vprašanje. Dosedaj ni govoril niti eden govornik naravnost za vladne predloge. Znamenito je tudi to, da je tudi večina proračunske komisije zoper te finančne naredbe. V zbornici sami se je vže mnogokrat pokazal Crispi jako razdražena, tako, da ga je moral jedenkrat celo predsednik posvariti. Vloženih in tiskanih je dosedaj devetintrideset dnevnih redov, večinoma zoper vladne predloge.

„Temps“ pripoveduje: Ko je **Ašinov** stopil na suho v Sagalli, poročal je takoj o tem francoski vladi njen tamošnji zastopnik. Minister zunanjih

zadev, Goblet, je vprašal rusko vlado, kaj je prav za prav s to zadevo. Buski veleposlanik v Parizu mu je potem sporočil, da ruska vlada ni v nikakoršni zvezi z Ašinovom, ki se nikakor ne more sklicavati na Peterburg. Goblet je vsled tega poslal gubernatorju v Oboku povelje, naj pozove Ašinova, da se pokori običajem, ali pa zapusti francosko ozemlje. Admiralu Obry-ju je ob jednem došel ukaz, naj odpluje v Obok s križarjem „Seignaley“-em. Ašinov se ni brigal za poziv, marveč je odgovoril, da bo ostal v Sagalli, kjer je razobesil rusko zastavo. Gubernator oboški je o tem zopet poročal v Pariz, odkoder je dobil strogo povelje, naj vporabi silo. — „Temps“ dostavlja temu poročilu, da je bila naselbina Sagalla bombardovana, potem pa Ašinov in tovariši njegovi prepeljani v Obok.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 22. februarija. (Pozabljena slava sotrudnikom „Slov. Naroda“.) Potrpljenje je potrebno. Na to sem se jaz opiral o najnovejšem žalostnem dogodku, ko so sotrudniki „Slov. Naroda“ napadli duhovščino. Mislil sem, da se reč ob kratkem poleže, torej sem pred svetom molčal s svojo sodbo. Ker pa ta časnik svoje osti obrača vedno na katoliško duhovstvo, ter vidi vsako pičico njemu ljube pomanjkljivosti, sili me katoliška verska dolžnost, da izrazim pred svetom svoje vestno mnenje. To vam tu v svoji priprostosti v sledečih vrsticah povém.

Čemu nam črnite, „slavni“ liberalci, našega prečast. gosp. knezoškofa ter jih hočete učiti svoje dozdevane dostojnosti pri duhovskih opravilih? Odkod vam je dana ta oblast? Od Boga gotovo ne! Ne jeden pravi katoličan pod ljubljansko stolico nima pičice graje do našega knezoškofa, da svojih dolžnostij ne izpolnjujejo. Ali niso kot pravi višji dušni pastir povsod kazali najlepši, najvzornejši vzgled? Ginljivo je bilo poslušati njihove cerkvene govore po deželi. Njihovo ponižno obnašanje, ali ni bilo všeč vsem pravovernim naše Kranjske? Ali ni bilo to vzgledno, ko so prevzvišeni vladika stopili raz voz, podali gosp. županu roko, sprejeli pozdrav, po ginljivi zahvali vprašali o krajevnih razmerah? Ali ni bilo še preponižno, če so nazaj se vračujoč ravno v tej občini na priprošnjo tukajšnjega čast. g. duhovnika od ceste oddaljeno cerkev peš se podali podeliti sv. birmo samo trem otročičem, ki so prej zamudili? Kaj hočete torej, gospodje voditelji sedanje nove omike, imeti od našega knezoškofa in druge njim podložne duhovščine? Morebiti, da bi mesto krščanskih nauk oznanjevali z lece nauke vašega „liberalizma“? O ta poznamo še predobro. O saj imamo prelepe vzglede! Govoré nam dan na dan samomori, poboji, tatvine, ropstva, goljufige, sleparstva, upori, bogokletstva itd. To in drugo nam dokazuje, kaj imamo pričakovati od Vaše omike. Mesto da bi skazovali katoliškemu duhovstvu spoštovanje zaradi poklica, pikate ga od vseh strani. A ni Vam še to dovolj, zaganjate se v spovednice in v druge sv. obrede. Sv. maša Vam ne ugaja ne v besedi ne v petju. Tudi nam konservativcem zadnja leta večkrat preseda, ker je tu in tam po kmetih toliko pomanjkljivosti. Kdo ima to krivdo na vesti, sodi naj razumen človek. Jaz le toliko dostavim: Kdor pride v cerkev k službi božji iz pravega namena, ta povzdiguje svojega duha k Bogu, njega ne moti nobena reč

O, liberalni duh, črti katoliške duhovnike, predstavljaj svete katoliško-verske obrede po svoji izmišljenosti, kakor se ti zljubi, zmagal le ne boš. Tvoji sotrudniki bodo sedeminsedemdesetkrat pokopani, katoliška cerkev bo imela še dovolj učencev, še sv. izpoved, še današnje obrede, in tudi nji pokornih in pravovernih katoličanov.

V. K.,

šentpeterski občan.

Iz Merana na Tirolskem, 20. februarija. (Meransko časopisje.) Meran ima dva politična časnika: liberalni dnevnik „Meraner Ztg.“ in konservativni „Burggräfler“, ki izhaja dvakrat na teden. „Meraner Ztg.“ se drži načel „N. fr. Pr.“, ter ima ž njo vred srečo, da leži v kursalonu in menda v vseh hotelih in kavarnah. Predstojništvo zdravnišča kakor mestni magistrat objavljata v njej svoja naznanila. Drugače je z „Burggräflerjem“; njega ne najdeš v javnih prostorih skoraj nikjer, še celo mestni očetje so ga nekaj časa prezirali. Zadnjič pa je poročal, da so v mestnem starešinstvu jednoglasno sklenili, z o pet tudi njemu svoja javila privoščiti.

„Burggräfler“ je izvrsten list; v vsakem stavku

*) Zakaseno.

najdeš pravega Tirolca, kakor ti je znan iz zgodovinskih študij: vernega katoličana, ki čisla in spoštuje svojo duhovsko gosposko, zvestega Avstrijca, ki Bismarkovce neusmiljeno šiba, treznega moža, ki ne riva glave skozi zid. V slednjem obziru je zoper „schärfere Tonart“ v katoliškem taboru.

Z našimi časniki primerjan ima dve lepi prednosti, prvič donaša v slednji številki celo tropo kratkih dopisov, drugič je vedno zadostno preskrbljen z domačimi inserati. Oboje pričá, da je list v resnici domač.

Ni res, g. vrednik, da bi si tudi Vi takih prednosti želeli?

Dnevne novice.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je posojilnica v Krškem darovala 10 gl.

(Za pogorelce v Hrastji) sta darovala gospoda Gorup in Kalister 200 gl.

(V katoliški družbi) bo v sredo 27. t. m. g. tajnik Jož. Pihler nadaljeval govor o stanovih človeške družbe.

(Slovensko gledališče.) Včeraj se je predstavljala od V. Mandelca iz francoščine prevedena igra „Na kosilu bom pri svoji materi“. Igralci so brez izjeme prav dobro igrali, a uspeha ni bilo, ker igra nima dobrega jedra niti povoljnega konca. — Nato se je pela opereta „Vzbujeni lev“. Vsi pevci in pevke so imeli čista, dobra grla, osobito to velja o gospej Grbičevi in gdč. Daneševi.

(Brata Zupana) iz Kamnegorice sta postavila prve nove orglje v Bosni, v znamenitem samostanu na Gučji gori.

(Tramvaj na par) ali železnica z ozkim tirom bo morda vendar vezala našo vipavsko dolino in Gorico z Jadranskim morjem pri Ogleji in z Benetkami po krajši poti ob morji. Kakor poročá zadnja „Soča“, imel je predzadnji soboto odbor za zgradbo tramvaja v Gorici sejo pod predsedništvom načelnika grofa Coroninija. Navzočni so bili: predsednik kupčijske zbornice bar. Ritter, vit. Wintsehgau, okrajni glavar gradski in tudi nova odbornika dr. A. Gregorič in dr. Al. Rojic. Predsednik je poročal o delovanji ožjega odseka in da so se priprave raztegnile tudi na slovenski del dežele. Baron Ritter je sestavil proračun ter na podlagi preiskavanj izračunal, da bi imela železnica v Furlaniji do Gorice dohodkov od prevažanja ljudi 70.000 gl., od prevažanja blaga 55.000 gl., od državne pošte 4000 gl. V primeri s proračunjenimi troški za železnico v znesku 1.600.000 gl. in upravnimi troški v znesku 66.000 gl., ostajalo bi na leto 64.000 gl., torej bi se glavnica obrestovala s 4 odstotki. Odbor je sklenil, naj se vladi predložé izgotovljeni načrti. Slavna županstva naj bi v kratkem in ugodno rešila vprašanja in prošnje, katere jim je razposlal odbor.

(Javna bolnišnica) usmiljenih bratov v Gorici je izdala tiskan izkaz v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku o bolnikih, zdravljenih v l. 1888, boleznih itd. Koncem l. 1887 je ostalo v bolnišnici 74 bolnikov, tekem l. 1888 je bilo sprejetih 871, ozdravljenih je bilo 551, zboljšanih 177, neozdravljenih 54, umrlo jih je 90, koncem leta še ostalo 73. Bolniki so bili raznih stanov in sicer s Češkega 17, iz Dol. Avstrije 13, s Hrvaškega 12, iz Italije 57, s Koroškega 22, s Kranjskega 53, z Moravskega in iz Šlezije 13, z Ogerskega 16, s Štajerskega 24, z Goriškega 644, iz Trsta in okolice 28. Blaznih je bilo koncem l. 1887 moških 69, ženskih 40, l. 1888 je bilo sprejetih moških 56, ženskih 32.; med letom je bilo izpuščenih 83, umrlo 16.

(Častnim občanom) je imenovala občina črnuška pri Ljubljani g. Josipa Gorupa, občina moravska pa c. kr. poštnega nadkomisarja g. A. Ratolisko.

(Novi vodja zavoda „All' Anima“ v Rimu), stoječega pod pokroviteljstvom našega presvetlega cesarja, mesto msgr. dr. Doppelbauer-ja, ki je postal linški škof, je dr. Franc Nagl, duhovnik šentropolitanske škofije, c. kr. pridvorni kapelan in spiritual v višjem duhovniškem izobraževališči pri sv. Avguštinu na Dunaji.

(Iz Knežaka) dne 22. februarija. Kaj je nameraval zvití lesjak s telegramom iz Koritnice blizu Kalca v zadnji številki „Brusa“? Gotovo le z umazano svojo pisavo učiteljstvo v Knežaku sumničiti pri g. c. kr. okr. glavarji. Tako početje je za učiteljstvo nečastno, da ne rabim hujšega izraza. V. Pin, nadučitelj.

(Duhovniške premembe v krški škofiji.) Župnijo Sentjanž v Rožni Dolini dobil je čast. gosp. Ivan

Simončič, dosedaj tam upravitelj. Umrli sta čast. gospod Valentin Fermann, knezoškofjski duhovni svetovalec in župnik v pokoju, v Šentvidu; pa čast. o. Evgen Pierl, iz reda sv. Benedikta, profesor pravoslovja v duhovskem semenišču celovškem.

(Umrli) je danes dopoludne, kakor se nam brzojavno poroča iz Novega Mesta, zlatomašnik, upokojeni župnik in duhovni svetovalec č. g. J. N. Bačnik. Rodil se je dne 20. aprila l. 1802 v Smedniku ter bil v mašnika posvečen leta 1831. Mnogo let je blagi pokojnik deloval kot goreč dušni pastir v Prečini. Ko so mu vsled visoke starosti pešale telesne moči, šel je minolo leto v pokoj ter se preselil v bližnje Novo Mesto, kjer je po kratkem oddihljeji od trüdapolnega dela obče priljubljeni, spoštovani in ljubeznjivi starček izdihnil svojo dušo. Naj v miru počiva! — Pogreb njegov boče v sredo.

(Vabilo) k veselici, ki jo priredé šentpeterski rodoljubi v četrtek 28. svečana t. l. v gostilni „pri Reškem Mestu“ gospoda A. Lavrenčiča na korist „Sokolskemu domu“ v Ljubljani. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. F. Mayer: „Tičica gozdna“, čveterospjev. 3. Fr. Gestrin: „Proslov“ o petindvajsetletnici „Sokola“, deklamuje gospica Franja Špilarjeva. 4. „Irene“, svirata na citre gg. Alojzij Lavrenčič in Viktor Zalaznik. 5. „Pesem“, moški zbor. 6. Prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za gospode 1 gld. Dame so vstopnine proste. K prav obilni vdeležbi vabi ODBOR.

Raznoterosti.

— Senzacionalni romani v Nemčiji. Komaj se je v grobu ohladilo telo našega cesarjeviča, že se je našla v Nemčiji tvrdka, ki je po znamenem kalupu izdala senzacionalen roman. Dotična tvrdka je v Mannheimu, romanu je naslov „Mayerlinger Drama“.

— Trgovina z deklicami. Dunajska policija opozoruje na dva človeka, ki se pečata s pregrdo trgovino z deklicami. Z obeti, da jim preskrbita dobre službe v tujini, pregovarjata neizkušene deklice, naj gredó ž njima. Pošiljata jih v Ameriko, največ pa v Brazilijo. Ta dva nesramna človeka sta žida iz Galicije. Prvi je Samuel Markmann iz Tiszamienice, drugi je 60letni Izak Schäferstein iz Zolkiewa. Na vitez se izdajata za trgovca z volnato robo ter lazita po selh Cis- in Transilivae.

— Dostojna družba. Knez: „Gospod predsednik, jako me veseli, da imate tako lepe društvene prostore, še bolj pa, da se v Vaši družbi vrši vse tako dostojno.“ — Predsednik: „Da, Visokost, na tem nam je ležeče. Kakor hitro se kdo napačno vede, takoj ga — vržemo na cesto.““

Telegrami.

Dunaj, 25. febr. Gospa Murnikova, dr. Vošnjak in dr. Ferjančič blagovolili so za Ljubljano prevzeti poverjeništvu podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaji. Presrčna jim hvala!

Dunaj, 24. febr. „N. F. P.“ najodločneje poroča o poroki princa Aleksandra Battenberškega z gospodičino Loisingerjevo, pevkino na darmstadtskem dvornem gledišči, rojeno Pražanko.

Dunaj, 25. februarja. Zbornica poslancev: Vlada predloži postavni načrt o službeni stopnji in plačah uradnikov vseučiliščnih in učnih knjižnic in knjižnic tehničnih velikih šol, kakor tudi o postopanju gledé pokojnim pri njihovih vdovah.

Dunaj, 25. februarja. Cesar je generalnemu pribočniku Poppu dovolil enoleten odpust s čakavino, za kateri je prosil iz zdravstvenih oziróv.

Praga, 24. febr. „Národní Listy“ pišeje, da se mnogi Čehi, ki so se nadejalni izseljevali v Rusijo, ogoljufani vračajo domov ter obsojajo veliko carstvo. Najtoplejši prijatelji Rusije postanejo srditi vsled premnogih sitnosti vže takoj, ko hočejo prestopiti mejo.

Budimpešta, 23. februarja. Zbornica je s 162 proti 104 glasovom odbila Görgeyev dostavek k § 21 orožne postave, da se ustanove vojaških zavodov razdele po razmerji avstrijskih in ogerskih novincev, ter je potrdila nasvet Bolgarjev, s katerim se je strinjal Fejervary. Po njem se vravnava službena doba gojencev v akademiji „Ludovika“ v aktivni domobranski službi isto takó, kakor v skupni vojni. Resolucijo Czirerjevo o vsta-

novitvi ogerske vojaške akademije sta pobijala Fejervary in Tisza, zbornica pa odklonila.

Belgrad, 24. febr. Kakor se danes govori, pregovoril je kralj Kristića, da je preklical svojo ostavko, Ristić pa je obljubil, da bo podpiral Kristićevo vlado, ker je izprevidel, da sam ne more sestaviti kabineta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
23.	7. u. zjut.	729.6	sl. svzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	729.5	sl. vzh.	„	
	9. u. zveč.	730.9	„	„	
24.	7. u. zjut.	732.7	sl. svzh.	megla	0.00
	2. u. pop.	731.8	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	733.0	sl. vzh.	„	

Srednja temperatura obeh dni —5.4° in —8.3°C., za 5.3° in 8.6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

25. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 75 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	84 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 35 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 25 „
Akcije avstr.-ogerske banke	885 „ — „
Kreditne akcije	314 „ 50 „
London	121 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 57 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemške marke	59 „ 15 „

Zahvala.

Prisrčno zahvalo izrekajo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so o priliki smrti gospoda

Frana Jesenka

istemu izkazali poslednjo čast

(1) žalujoči ostali.

ŠKOFJA LOKA, dne 25. febr. 1889.

Št. 3201.

Razglas.

(3-2)

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je v svoji seji dne 13. t. m. sklenil, da je za pokritje izvanrednih troškov mestne občine ljubljanske od 1. januarja 1889 l. naprej pobirati

6⁰/₁₀no doklado

na vso predpisano svoto neposrednih davkov z vsemi državnimi dokladami vred.

To se v smislu § 43 obč. reda za Ljubljano na znanje daje z dostavkom, da mora vsak, kdor si misli, da se mu s tem sklepom krivica godi, svoje ugovore zoper njega vložiti.

do 10. dne marca t. l.

pri magistratu.

Mestni magistrat ljubljanski

21. dan februarja 1889.

Župan: GRASELLI.

Tujci.

22. februarja.

Pri **Maticu**: Janez Pureshart, posestnik tovarne, iz Celovca. — Fischer, Schneider, Reuman in Baek, trgovci, z Dunaja. — J. Matellig, oskrbnik, iz Prevalj. — dr. vitez Guttmannsthal iz Gradca. — Beer, trgovec, iz Berolina.

Pri **Stonu**: Janez Wurst iz Bistre. — Barsch in Schwarz, trgovca, z Dunaja. — Einhorn, potovalec, iz Maribora. — H. Hausleitner, akad. podobar, z Dunaja. — J. Cizej, sodnijski pristav, iz Idrije. — Fran Petrovič iz Celja. — Fran Pavlin, inženir, iz Trsta. — Leopoldina Supan, soproga ravnateljca, iz Celovca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Engelhardt, potovalec, iz Gradca. — Abram iz Trsta.

Diseldorfske oljnate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnate barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno cenjeje. (100-2)

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Izvrstno sredstvo

zoper kašelj, hripavost, kakor tudi izborno brnilno sredstvo zoper davico, bolezni v grlu, pljučnih vejah in pljučah so (20-16)

protikataralične kroglice,

koje izdeluje lekarnar **Piccoli v Ljubljani**, Dunajska cesta. Njemu naj se pošiljajo tudi zunanja naročila, koja izvršuje proti povzetju izneska. Škatljica 20 kr.

Kroglice iz sladnega ekstrakta, salmiaka, ekstrakta sladkih koreninc. sleznega testa, poprove mete in santonina v škatljicah po 10 kr. Pri večjem nakupu rabat.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenilke na zahtevanje.

Št. 3409.

Razglas.

(3-2)

V smislu § 15 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zak. z dne 5. avgusta 1887 leta, dež. zak. št. 22) se javno nannanja, da so imeniki volilnih opravičencev za letošnjo dopolnilno volitev občinskega sveta sestavljeni in da se smejo od danes naprej 14 dni tukaj pregledovati in zoper nje ugovori vlagati.

O pravočasno vloženih ugovorih razsojal bo občinski svet.

Mestni magistrat ljubljanski

22. dan februarja 1889.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

cerkvenih oprav

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.